No. 1393 Zaterdag 10 September 1910. 27ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Waterkant, Overzijde.
Oud No. 223. Nieuw No. 4.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 9 September.

Naar den afgrond.

Wij ontleenen aan een der mooie brochuurtjes, uitgegeven met het stempel der Apologetische Vereeniging *Petrus Canisius*, de volgende degelijke beschouwing van Mr. HENRI.:

„Lang heeft het jubellied weerklonken van *ontwikkeling, vooruitgang, beschaving*, van den triomf der Wetenschap, de vorderingen der techniek, welke alle hinderpalen op den immer stijgenden ontwikkelingsweg van het menschdom zouden wegruimen.

Progrès, ontwikkeling, wetenschap, de woorden alleen waren, als tooverformules, langen tijd voldoende om het enthousiasme te wekken van de breede scharen, die geloofden in deze nieuwe godheden.

De Wetenschap had nu eenmaal uitgemaakt, dat in de duizenden jaren van de wording onzer wereld steeds het mindere telkens een hooger wezen had voortgebracht en hoe aldus uit de oudste oercellen langzaam, zeer langzaam, door vier groote tijdvakken heen — elk van vele duizenden jaren — de tegenwoordige wereld met haar flora en fauna en eindelijk ook de mensch geleidelijk was te voorschijn gekomen.

Zij had geleerd, hoe de mensch in den loop van vele eeuwen tot beschaving was gekomen, zij had hem steeds verder doen doordringen in de geheimen der natuur; zij had hem de natuurkrachten leeren beheerschen, de bekende en zelfs de onbekende. Stoom en electriciteit stelde zij te zijner beschikking en de aarde werd met spoorbanen en electrische draden overspannen; de tegenvoeters werden direct met elkander in gemeenschap gebracht; ja straks blijken draden en banen daartoe zelfs niet meer noodig!

Op allerlei gebied maakte de wetenschap reusachtige vorderingen. En die weelde kwalijk dragende, maakte zij zich weldra sterk, *alle* raadselen te kunnen oplossen, van natuur of boven-natuur. Of liever: het bovennatuurlijke werd weggevaagd, als een verzinsel van verouderde, achterlijke denkbeelden. Thans zou men uit de natuur *alles*, ook het leven en zijn wording verklaren.

Den Schepper had men daarvoor niet meer noodig. Evenmin als er nog behoefte bestond aan godsdienst, als fundament der moraal.

Zeker: vroeger, in barbaarsche tijden, was dat noodig geweest, als een soort boeman, om door vrees voor de straffen der hel de menschheid in het rechte spoor te houden. Thans, nu het moderne weten alle bovennatuurlijke buitenissigheden had weggevaagd, bestond daaraan niet meer de minste behoefte. De menschheid eindelijk tot volheid van beschaving gekomen, vond in zichzelve voldoende moraal om een ordelijke, ja een veel betere samenleving te vormen; de vooze verhalen van het Christendom werden als de St. Nicolaas-legenden, waaraan de groot-geworden kinderen nog slechts met een glimlach terukdenken.

Bij de vergoding der „Wetenschap" beging men de dubbele fout, van te vergeten dat de mensch, behalve zijn hoofd, ook een hart, een gemoed heeft, dat met nóg zooveel kennisverzameling nooit te bevredigen is.

Zeg aan de moeder, die daar schreiend nederzit bij het ziekbed, straks de stervenssponde van haar eenigen zoon, dat de „Wetenschap" eene nieuwe ontdekking, eene nieuwe ster, eene nieuwe natuurkracht, eene vliegmachine heeft ontdekt of uitgevonden, — het zal haar tranen geen oogenblik stuiten. Evenmin als wetenschap en kennis ooit den haat van den jaloersche of den beleedigde, de gewetenloosheid van den eerzuchtige, de praalzucht van den hoogmoedige, de hebzucht van den begeerige heeft kunnen stillen of genezen.

Een tweede fout was het te vergeten dat de wetenschap, die werkelijk dien naam verdient, steeds het voorrecht zal blijven van de weinigen, die jaren en jaren — ja een geheel leven — van voortdurenden arbeid kunnen besteden om haar met veel moeite te verwerven. Maar de duizenden en duizenden, verreweg de grootste menigte, die dagelijks moeizaam moeten tobben om het noodzakelijk levensonderhoud, om nog te zwijgen van de talrijke categorie van hen, die wel de gelegenheid, maar niet den lust of den aanleg bezitten om zich aan moeizame studie te wijden, wat baat *hen* de Wetenschap, waarvan ze immers nauwelijks een zeer flauw vernisje konden meekrijgen?

Waarlijk, indien de Wetenschap 's menschen gemoed moest vullen, dan waren 9/10 der menschheid wel treurig misdeeld!

En toch heeft deze waan jaren en jaren als echte levenswijsheid gegolden en maakt helaas! nog al te veel slachtoffers.

Men bouwe slechts scholen, zoo klonk het steeds vóór een 25 jaar, en men zal de gevangenissen kunnen opruimen!

Wel bitter is de teleurstelling geweest.

Zeker, de wetenschap *heeft* vorderingen gemaakt. Ongetwijfeld is ook het algemeene ontwikkelingspeil der bevolking, in Nederland en menig ander land, gestegen.

Maar de moraal ? ? — De steeds stijgende cijfers der gerechtelijke statistiek geven een allesbehalve geruststellend antwoord. Maar dat is niet de *eenige* en lang niet de beste barometer der moraliteit.

Wanneer men er slechts op let, dat tallooze wetsdelicten volstrekt geen bewijzen zijn van boosheid, zal men dit aanstonds inzien. Bovendien bedenke men dat hier en daar de meest onschuldige, ja heilige daden, tot een misdrijf worden gestempeld: zoo b. v. in Nederland en België onder zekere omstandigheden het sluiten van een kerkelijk huwelijk; in Pruisen het spreken zijner (Poolsche) moedertaal; in Duitschland en Frankrijk het samenwonen als leden van bepaalde congregaties, om zich te wijden aan de beoefening der deugd, verspreiding van wetenschap, verpleging van zieken. Ja zelfs wegens het lezen der H. Mis werden immers meermalen priesters vervolgd!

Er zijn echter andere graadmeters der menschelijke beschaving, welke er onmiskenbaar op wijzen, dat we geen vooruitgang, hebben te constateeren, maar achteruitgang, verval, *décadence*.

Dat de Wetenschap, waar zij zich in hare verwaandheid vermeten had, *alle* raadselen te zullen oplossen van natuur en bovennatuur, niet alleen het verstand maar ook het gemoed te kunnen vullen en bevredigen, te eenenmale heeft gefailleerd, ja het meest frauduleuze bankroet heeft geslagen, wordt sedert enkele jaren reeds door de besten onder de intellectueelen volmondig toegegeven.

Maar intusschen is de proef op groote schaal genomen. Een groot deel van Europa heeft er zich aan gewaagd, is meegeloopen met dit nieuwe soort van profeten, — de „*démolisseurs stupides*", zooals niemand minder dan Musset hen betitelt — profeten, die in den ijdelen waan van een nieuwe, een betere wereld te scheppen, alvast begonnen zijn met de eeuwenoude grondslagen onzer maatschappij omver te halen. En nu het sloopingswerk reeds tot onrustbarende diepte gevorderd is en de nevelachtige plannen van het nieuw te stichten gebouw steeds onvaster blijken, begint het hier en daar den brekers bang om het hart te worden en vragen zij zich angstig af, waar het straks heen moet, als eens inderdaad het oude gebouw, waaraan zij zoo ijverig sloopen, ineen zou storten. Den besten gaan de oogen open, maar terwijl zij wanhopig de oogen ten hemel slaan, gaat het vreeselijk sloopingswerk zijn gang.

Het gaat ermee als met de Paradijszonde. Geloovend in het woord der slang, die *volkomen kennis* en *wetenschap* beloofde, heeft men van de verboden vrucht gegeten. En als de oogen opengingen, heeft men ingezien dat men *niets* gevonden had dan den dood en dat men tot erkenning was gekomen zijner *naaktheid*.

De naaktheid, de leegte het niets; *dat* is het groote euvel, waaraan onze moderne wereldbeschouwing laboreert, en dat de edelsten en besten doet schreien van wanhoop."

ALCOHOLISME.

Het alcoholisme, dat in andere landen afneemt, maakt in Frankrijk schrikwekkende vorderingen. Van 1850 tot 1895 is het alcoholgebruik *verdriedubbeld*, terwijl de bevolking nauwelijks is toegenomen.

In dezelfde verhouding steeg het aantal zelfmoorden en jeugdige misdadigers, terwijl het getal krankzinnigen *verzesvoudigd* werd.

In 1855 was het Fransche volk nog een der minst drinkende naties; nu neemt het den eersten rang in.

Ongeloofelijk sterk is vooral het alcoholgebruik in Normandië; in Calvados bedraagt het (berekend op 100 percents alcohol) 14,8 L. per hoofd, in het departement der Beneden-Seine 15.90 L. per hoofd, in Cherbourg zelfs 19.61 L. per hoofd.

Vooral de vrouwen maken zich daaraan schuldig en...... van 1889 tot 1895 is er dan ook de kindersterfte toegenomen met 28 pCt.; de totale *sterfte gestegen* van 22 tot 28 per duizend inwoners en tegelijkertijd het *geboorte*percentage *gedaald* van 29 tot 19 per duizend.

Ongeloofelijke bizonderheden werden daaromtrent door Dr. Kuyper medegedeelt bij de behandeling der Drankwet in de 2e Kamer (28 April 1904, Hand. p. 1840—1842.

Thans reeds is de vroeger zoo krachtige Normandische bevolking— welke in Canada zich zoo machtig ontwikkelt — in het eigen land zoozeer te gronde gericht, dat op de prachtige schiereilandjes waarop het Noorden van Normandië uitloopt, *geheel verlaten dorpen* zijn, omdat er geen menschen meer zijn, en elders dorpen zijn, waar het nog steeds zoo erg is dat een patroon, die ongeveer 200 man in dienst had, verklaarde dat „daaronder geen 5 waren, die hij met een boodschap naar een fatsoenlijk mensch kon zenden."

Dr. Jacques Bertillon zoekt naar de geneesmiddelen tegen de verderfelijke kwaal van het alcoholisme en na het woord van Roseberry te hebben aangehaald „If the State does not soon control the liquor trafic, the liquor trafic will control the State — als de Staat niet spoedig den drankhandel beheerscht zal weldra de drankhandel den Staat beheerschen", komt hij tot de pessimistische conclusie dat het voor Frankrijk te laat is: de regeering staat onder den druk van den drankhandel die......over de verkiezingen beslist. Diep treurig sluit hij zijn boek: „Men zal noch het een noch „het andere, men zal *niets* doen. „Men zal evenmin maatregelen ne„men tegen het alcoholisme als te„gen de vermindering der geboorten.

„Laisser faire, laisser passer! „Laat maar waaien.

„Laat het zwaar geteisterde ge„bouw maar instorten, zonder iets „te ondernemen om het te behou„den. Die formule is zeer eenvoudig; „hare toepassing niet vermoeiend.

„Al is zij door hare auteurs lang „opgegeven, toch zal men haar vol„gen: het is de lafheid tot systeem „verheven.

„Frankrijk zal dus bezwijken aan „deze dubbele kwaal: *geringer aantal* „van menschen, *minderwaardige* men„schen; en daar het land schoon en „rijk is en de naburen het noodig „zullen hebben, zullen zij het pakken.

„Het ergste is, dat Frankrijk ont„eerd zal sterven. De historie zal „mogen getuigen, dat het gestorven „is, aan twee schandelijke ondeug„den: de zonde van Onan en de „dronkenschap."

Een schip gestrand, een baken in zee.

I.

Bij de behandeling van onze Begrooting voor 1911 in den Koloniaen Raad op den 7den Mei jl., kwam de Heer A. W. STATIUS MULLER met kracht op voor de belichting van de Noord-Oostpunt van Curaçao, niettegenstaande het ongunstig advies daaromtrent uitgebracht door den Commandant van de Marine.

Het was goed gezien van den Heer S. M., dit rapport niet al te hoog aan te slaan, omdat voor de Marine, die nooit aan een vast vaarplan en aan geen tijd of uur gebonden is, geen direkte belangen hiermede betrokken zijn. Daarom ook drong hij er terecht op aan, in dezen het advies in te winnen van de gezagvoer-

ONDERHOUDEND ALLERLEI

Kunst en gezelligheid.

Naar aanleiding van de scheiding van den heer van Anrooij van het Groninger Harmonie-Orkest, is gewaagd van de eigenaardige moeilijke omstandigheden, waarvoor daar de orkest-directeur komt te staan, wijl men in Groningen èn kunst èn gezelligheid vereert. Hoe men dat nog wel anders kan uitdrukken, bewijst het volgende stukje, dat de „N. Gron. Ct." den moed heeft op te nemen:

„In Kikkerland wordt gevraagd: een nachtegaal, tevens witte raaf, uitstekend zanger, bereid en in staat te gelijk de moeilijkste nachtegalentrillers, musschengetjilp en kakatoegeluiden te geven. Aan bekendheid met Strauss en Bach wordt niet minder gehecht dan aan nauwkeurige vertrouwdheid met muziek voor buffetartikelen, speciaal kwast, thee en koffie. Volledige immuniteit tegen kikkergekwaak gewenscht. Alleen nachtegalen, bereid om ineens te beginnen, geheel vrij van kunstenaarssensitiviteit en voorzien van getuigschriften als diplomaat, gelieven te schrijven.

Het honorarium bestaat, behalve uit een nader te bepalen bedrag aan geld, uit artistieke satisfactie en plaatselijke beroemdheid voor zich zelf zoowel als voor vrouw en kinderen. Eventueele sollicitanten kunnen zich verzekerd houden, dat zij, althans in de eerstvolgende vijf jaren, the topic in kikkerland zullen zijn.

Ten einde eventueel misverstand te voorkomen, wordt er hier uitdrukkelijk op gewezen, dat zij zoowel publieke vermakelijkheden hebben te leiden als te zijn bewaarder van het kostelijk kleinood het orkest, dat in de eerste plaats bestemd is om Groningen tegenover de buitenwereld relief te geven, dus voor boekjes van vreemdelingenverkeer heeft te zorgen, dan om zangvereenigingen te compagneeren, vervolgens om stof voor eindelooze gesprekken en flauwe courantenartikeltjes te geven, vervolgens tot ergernis in de koffiekamer van de societiet De Harmonie, dan tot oefening in stilzwijgendheid van 30pCt. der bezoekers, die net zoo lief trappenschuren hooren, van 30pCt. die wel eens een mopje willen hooren, ook als het wat ernstig is, als het maar niet te lang is, van 20 pCt. die alweer van muziek houden, maar meenen, dat je „in Duitschland toch ook orkesten hebt, die praatmuziek en gewone muziek geven", van 10 pCt., die er wel van houden en doen alsof ze muzikaal zijn, van 5 pCt., die er nog meer van houden en van x pCt., die inderdaad ten volle zouden genieten, als de andere 100—x pCt er niet waren.

Gegadigde nachtegalen, geschikt en bereid om zich te gedragen naar de aanwijzingen van de directie en de muziekcommissie en van commissies 14a, b en c. enz., van de consumptie—commissie enz. enz. en van de Doema, gelieven zich vóór 1 September a.s. te wenden tot den secretaris van Kikkerland, zullende zij, zoo gewenscht, worden uitgenoodigd om proeven van bekwaamheid in de bovenbedoelde immuniteit en in de moeilijkste zangstukken af te leggen."

Muzikaal burengerucht.

We ontvangen weer eenige schriftelijke klachten over muzikaal burengerucht: een bij mooie, zoele avonden telkens terugkeerend verschijnsel, schrijft de *Nieuwe Courant*.

En of daar nu niets aan te doen is?

De klagers zijn volstrekt niet alleen lieden, die muziek het kostbaarste aller lawaaien vinden en die liever sterven dan een avond in de Concertzaal te moeten doorbrengen. Volstrekt niet. Men kan muziekminnaar zijn en toch tot stille razernij overslaan, wanneer het uurtje schemeren in tuin of serre, bij zoele avondlucht, wordt vergald door een „lachnummer", uit een schorre gramofoon komend, gevolgd door de mishandeling van een vioolsonate van Bach, wederom gevolgd door de pogingen van een of andere bedaagde juffrouw, uit haar klavier op eenigszins aannemelijk wijze Walter's Preislied te hameren. Gewoonlijk slingert zich dan dwars daar doorheen, als een gordel van met zuiverheid op gespannen voet staande galmen, een liederenreeks van de soort „aan d'oever van een snelle vliet", „over het klein gehucht" enz. te voorschijn gebracht door een dienstmaagd, die met de vaten bezig is.

Eindelijk geeft men 't op, sluit de ramen en glazen deuren, om in de binnenkamer verlost te zijn van al dat onmelodieus lawaai.

Wat de klagers op geschrifte nu eigenlijk willen, is, dat de lawaaivoortbrengers zelf zoo verstandig mochten zijn, hun vensters gesloten te houden en dusdoende niet anderen er toe dwongen, bij zoel avondweder zoo te moeten handelen.

Daarvoor is veel te zeggen; men denke ook eens aan medemenschen, die droef gestemd zijn, omdat ze het dierbaarste verloren, aan hen, die geplaagd zijn door zorgen en verdriet.

Men denke daar eens aan, wanneer men zichzelf ook schuldig maakt aan 't doen afdraaien van gramofoons of aan „studeeren" op eenig muziekinstrument. Men bedenke dat smaken verschillen; dat anderen de innerlijke schoonheid en het smel-

ders der koopvaardijvloot, die bij het komen altijd nog vóór zonsopgang, bij het vertrekken meestal bij avond en bijna nooit over dag Westpunt passeeren, zoodat dezen op de eerste plaats belanghebbenden zijn en als deskundigen over den staat van zaken kunnen oordeelen. „Van wat „Spreker — de Heer S. M. — van verschillende gezagvoerders gehoord „heeft, is een licht op de Noord-West-„punt van Curaçao zeer noodzakelijk „voor schepen, die van het Noorden „naar C. varen moeten. Wanneer „een schipper zegt: Ik heb niet durven varen, het was heiig en de „Christoffel,— het hoogste punt van „het eiland, — was niet te verkennen, „ik moest het breken van den dag „dag afwachten en daarom kom ik „zooveel later; dan is dat den man „waarlijk niet kwalijk te nemen. Tijd-„verlies zit hier echter achter, dus ook „geldverlies."

De Heer Gorsira beaamde ten volle het gezegde van den Heer S. M. Beide Heeren kunnen gerust beschouwd worden als de vertolkers van de werkelijke meening van de kapiteins van de koopvaardij.

Het heeft bij deze debatten over het al of niet plaatsen van een vuurtoren aan de Noord-Westpunt van C. mijn aandacht getrokken en mijn bevreemding gewekt, dat een hoogst gewichtige factor geheel over het hoofd is gezien.

Nu er van alle zijden stemmen opgaan, die er op aandringen Curaçao voor te bereiden voor de opening van het Panamá-Kanaal, had 't geheel in de lijn gelegen, *juist met het oog daarop*, de noodzakelijkheid van een vuurtoren daar ter plaatse in het licht te stellen. Laat het waar zijn, dat de toeneming van de scheepvaart in de richting van ons eiland nà de dóórgraving van Panama's landengte overschat wordt en men nog geheel en al in het onzekere verkeert, welke voor onze kolonie de gevolgen ervan zullen zijn, ook de grootste zwartkijkers twijfelen er niet aan, dat *eenige* vermeerdering geenszins kan uitblijven.

In die veronderstelling zijn nagenoeg allen het er over eens, dat wij van onzen kant alle mogelijke faciliteiten moeten aanbieden om de scheepvaart naar Curaçao te trekken. Wij moeten de schepen den weg wijzen, ze moeten zekerheid hebben, dat zij heel gemakkelijk en zonder gevaar ons eiland kunnen vinden, ook bereiken en in onze haven binnen komen. Daartoe nu draagt een vuurtoren in niet geringe mate bij. Dat geeft mede een goeden naam aan ons eiland. Juist in verband met het Panamá-Kanaal wordt de afwezigheid van lichttorens aan de uiteinden van het eiland voor de toekomst van onze haven noodlottig. Immers al moge een rondom ons eiland geroutineerde kapitein zich ook wel zonder vuurtoren weten te redden, reeds nu gebeurt het, dat een in deze streken minder bevaren schipper in het duister maar op goed geluk moet rondtasten. Doch alles komt in een geheel andere verhouding nà de opening van het Kanaal, wanneer een algeheele ommekeer in het wereldverkeer zal plaats grijpen. Dan kunnen zich dergelijke gevallen geregeld voordoen. Dan zullen er nieuwe maatschappijen gevormd worden, nieuwe booten in de vaart komen, nieuwe scheepvaartlijnen in de richting van ons eiland hun stoomschepen zenden, daar zullen booten passeeren op zoek naar vracht, booten die onverwacht hun lading kolen moeten aanvullen, m. a. w. even zoovele gevallen, dat die gezagvoerders in onze Caraïbische Zee minder geroutineerd zijn en dus zoowel bij dag als bij nacht een gemakkelijk middel noodig hebben om den weg te verkennen..... *Daarop nu zijn wij niet geheel,* of beter gezegd, *in het geheel niet voorbereid.*

Waarschijnlijk zullen de Heeren van onze Koninklijke Nederlandsche Marine de schouders ophalen voor dit leekenpraatje, of mij met de wedervraag den mond stoppen, waartoe dan onze prachtige zeekaarten dienen, waarop elke stuurman zijn peilingen en metingen en berekeningen kan maken.— De Heer A. W. Statius Muller liet het op dien avond van den 7den Mei in den Kol. Raad al iet of wat doorschemeren, dat ook een bevaren scheepskapitein zelfs met de beste zeekaarten aan boord, bij duisteren nacht en zwaar weer met zijn schip naar den kelder kan gaan, of op de rotsen te pletter kan loopen, nog voor bij er weet van heeft.

Terloops zou ik door een voorbeeld kunnen duidelijk maken, dat ook met goede kaarten, maar zonder routine van den te bevaren weg, ook voor onze Marine vergissingen niet zijn buitengesloten. Want terwijl het kleinste barkje, zelfs zonder een kompas aan boord, van Bonaire uit regelrecht koers zet naar La Guaira, moet het toch eens een Nederlandsch oorlogsschip, met een officieele zending naar Venezuela belast, overkomen zijn, een geheelen dag naar de ligging van La Guaira te hebben moeten zoeken en dat 't eindelijk door een gepraaiden visscher op dreef geholpen werd. Voor de waarheid kan ik niet instaan, maar het werd indertijd overal verteld en algemeen geloofd. Maar mijn eigenlijk antwoord is veel ernstiger. Ik heb in ditzelfde nummer van de Amigoe met opzet een artikel laten afdrukken, getiteld: „*Ongegronde klachten over West-Indische Zeekaarten*", geschreven door een vakman. Wie dat artikel gelezen heeft, zal tot de conclusie komen, dat onze nieuwste zeekaarten ten naaste bij tot de allerbeste van de wereld behooren. Doch het tegendeel is waar, ondanks het gezag en het geruststellend betoog van dezen vakman. Onze zeekaarten, ook deze nieuwe No. 223 en No. 211 zijn misleidend, omdat ze onnauwkeurig zijn. Ik bepaal me tot eenige hoofdpunten voor elk eiland. Iedere kapitein van de K.W.I.M. weet u spottend te vertellen, dat de ligging van den St. Christoffelberg,— door zijn hoogte van 360 M. als orienteeringspunt voor de scheepvaart van het grootste gewicht, — op onze zeekaarten bijna ANDERHALVE KILOMETER verschilt met de werkelijkheid. De triangulatie van Curaçao heeft die meening dier kapiteins volkomen bevestigd. Doch die wetenschap van de gezagvoerders der K. W.I.M., geput uit lange jaren ondervinding en voortdurende contrôle, kan en mag men niet veronderstellen bij andere kapiteins, die te hooi en te gras hier aanleggen of voor het eerst ons eiland te gemoet stoomen. Dezen moeten door de lichtseinen van een vuurtoren worden opmerkzaam gemaakt, waar ze den kop van het eiland veilig kunnen omstevenen. Daar zijn nog meer punten van ons eiland op die kaarten, die nog dringend naar verbetering vragen. Voor de deskundigen zijn zij ook volstrekt geen geheim. Bij de driehoeksmeting van het eiland Aruba kwam aan het licht, dat het havenlicht van Oranjestad ongeveer 500 M. verder staat, dan de kaart wil wijs maken. Nu is die fout voor Aruba gelukkig niet van zooveel beteekenis. Kleine barken, die op Aruba thuis hooren breken hun hoofd niet met peilingen op de zeekaarten en vinden den weg toch wel. En een stoomboot zal zich zelfs BIJ DAG wel tweemaal bedenken, voor hij het waagt de Paardebaai binnen te loopen. Hr. Ms. „Gelderland" weet er van mee te spreken. Voor Bonaire is de fout weer van grooter belang. Bij de triangulatie van dit eiland kwam voor den dag, dat de Noord-Oost kop van dit eiland, dus dat gedeelte waar Slagbaai en Rincon ligt, veel méér naar het Oosten moet ombuigen, dan de kaarten zouden doen vermoeden. Bij diezelfde opmetingen heeft men verzuimd, of liever was het te omslachtig en bezwaarlijk, de juiste ligging van het havenlicht van Kralendijk te preciseeren. Wanneer bij triangulatie de punten van den allereersten driehoek worden uitgezet, is het voor de zuiverheid der berekening van belang de afstanden tusschen die punten zoo groot mogelijk te nemen en een basis te zoeken die met de lijn of ketting zonder bezwaar kan worden nagemeten. Die eerste driehoek beantwoordde boven verwachting aan deze voorwaarden. De drie punten werden uitgezet op Klein-Bonaire, ongeveer ter plaatse van het huis van Kapitein George Marchena en op het hoogst gelegen deel van Dentera, vlak aan den weg. De afstand tusschen de twee laatste punten kon zeer gemakkelijk, voor het grootste deel langs een rechten weg, worden opgemeten en bedroeg ongeveer 3¼ K. M.— Doch dit vrij gunstig resultaat had dit nadeel, dat het licht van Kralendijk midden in den driehoek terecht kwam in plaats van een der uitgangspunten te vormen, zooals behoord had. Toch had deze plaatsbepaling geheel in het kader gelegen van deze triangulatie. Bij herleiding en berekening zal misschien het werkelijk verschil niet zoo groot zijn, maar hier, waar het vooral aankomt op positief juiste en nauwkeurige cijfers, bestaat toch een leemte.

De Heer Roosenburg herinnert in het bovengenoemde artikel van het Aardrijksk. Genootschap op den ernstigen plicht, om het Hydrographisch Instituut aan het Departement van Marine van fouten en onnauwkeurigheden in onze zeekaarten op de hoogte te stellen. De deskundige Heeren, die uit den aard van hun werkkring stellig van deze fouten kennis dragen, weten nu waarmede zij den Heer Roosenburg een genoegen kunnen doen.

Rincon. A. Euwens.
Pastoor.

ONGEGRONDE KLACHTEN

OVER DE

West-Indische Zeekaarten.

Onder bovenstaanden titel verscheen in de Januari-aflevering 1907 van het Tijdschrift van het KONINKLIJK NEDERLANDSCH AARDRIJKSKUNDIG GENOOTSCHAP het volgend artikel van de hand van het bestuurslid R. Roosenburg:

„In een bespreking van „Neerlandia, Orgaan van het Alg. Nederl. Verbond" door J. H. J. Hamelberg wordt aan het slot het volgende gezegd over de zeekaarten betreffende Curaçao, Bonaire en Aruba: „Zoo ergens dan is het zeker in dit tijdschrift op zijn plaats melding te maken van de zoo vaak van West-Indische zeevaarders vernomen klacht dat de ligging van Curaçao en de richting van de uiterste punten van dat eiland en die van Bonaire en Aruba alsook de afstanden daartusschen op geen enkele zeekaart juist zijn aangegeven. Zou het Stationschip op Curaçao ten deze niet eens een onderzoek kunnen instellen?"

Ofschoon het niet uitdrukkelijk gezegd wordt, zoo zullen wel bedoeld zijn *Nederlandsche* zeekaarten en dan dient er op gewezen te worden, dat slechts één Nederlandsche zeekaart de onderlinge ligging der eilanden Curaçao, Bonaire en Aruba geeft, — dat is Kaart 223: West-Indië: Curaçao, Bonaire en Aruba. Schaal 1: 300.000. Samengesteld uit verschillende bronnen door den Luitenant ter Zee 2de Klasse H. M. van Straten. Uitgegeven door de Afdeeling Hydrographie van het Departement van Marine, Januari 1899.

Het komt in het Oostelijk deel van den O. I. Archipel ongetwijfeld voor, dat verschillende plaatsen nog niet goed trigonometrisch bepaald zijn en dat de ligging van eilanden of eilanden-groepen ten opzichte van goed bepaalde plaatsen onjuist is, doch dit houdt verband met het groote terrein dat aldaar te bearbeiden valt en de weinige vaart, die er in sommige streken is. Dat echter de onderlinge ligging van de benedenwinds-eilanden, speciaal Curaçao, Bonaire en Aruba, op zulk een opvallende wijze foutief zou zijn, moest wel verwondering wekken, in aanmerking genomen het beperkte gebied, waarover die eilanden verspreid zijn om één hoofdzetel van bestuur en het vrij drukke onderlinge verkeer. Het kwam daarom het Bestuur van het Aardrijksk. Genootschap belangrijk genoeg voor in deze zekerheid te verkrijgen. Hieronder volgt hetgeen van geheel bevoegde zijde omtrent de opname en het in kaart brengen der eilanden Curaçao, Bonaire en Aruba werd medegedeeld.

Volgens de beschrijving, welke bij het vervaardigen van een nieuwe kaart steeds wordt gemaakt, is men voor kaart 223 uitgegaan van de triangulatie, verricht in 1890 door den Commandant en het Etat-major van Hr. Ms. Fregat „Joan Willem Friso", en van de opnemingen van den Commandant en het Etat-major van Zr. Ms. Fregat „Atjeh" in 1886. Deze laatste opnemingen omvatten voornamelijk de verschillende baaien enz. op Curaçao en de bepaling van de onderlinge ligging van Curaçao en Bonaire en van de azimuthale richtingen.

In het extract-journaal van dezen laatsten bodem komt o. a. voor, dat er een aanmerkelijke fout werd gevonden in de azimuthale richting van het Z. O. gedeelte van Curaçao volgens de kaart van Raders — 1825 — 1826 — en eveneens een dergelijke fout in de kaart van de Brigade Ingenieurs, doch dat overigens het landgedeelte van Curaçao op deze beide kaarten vrij nauwkeurig overeenkwam met hetgeen door Hr. Ms. „Friso" werd gevonden, zoodat „met vertrouwen kan worden aangenomen, dat door het azimuth te verbeteren, de kaart van 1825—1826, ook wat het N. W. gedeelte van het eiland Curaçao betreft, geheel goed wordt."

De onderlinge ligging van Curaçao en Bonaire werd verkregen door hoekmetingen, verricht uit: Fort-Nassau. Tafelberg, Ronde Klip en uit licht Klein-Curaçao, waarmede de plaats van den berg Brandaris op den N. W. hoek van Bonaire werd bepaald, terwijl bovendien door tijdmeter-verschillen en breedtebepalingen de plaats van het licht van Kralendijk werd vastgelegd.

Eindelijk werden door den Luitenant ter Zee 2de Klasse H. M. van Straaten aan boord Hr. Ms. „Alkmaar" in 1892 de gegevens verzameld ter plaatse en daar ook de kaart geteekend, welke voor de gravure No. 223 noodig was.

Uit het bovenstaande mag worden afgeleid dat, waar al deze opnemingen werden verricht, die in geen enkel opzicht aanleiding geven om te twijfelen aan de nauwkeurigheid van bovengenoemde kaart, het overbodig en onnoodig mocht geacht worden om nog nadere gegevens te verzamelen.

Ten overvloede kan nog vermeld worden, dat de Commandant van Hr. Ms. Pantserdekschip „Zeeland" die tweemaal met dat oorlogschip in West-Indie gestationneerd is geweest, op verzoek heeft medegedeeld, wat hem bekend was van fouten of leemten in de betreffende kaarten. Deze verklaarde de verschillende kaarten voor goed en gaf alleen in overweging op Aruba de Westkust, van Oranjestad tot Noordpunt, te laten opnemen, het geen daarna geschied is, welke nieuwe opnemingen —van 1900 — uitgegeven zijn op kaart 211: West-Indie. Plannen en Ankerplaatsen op Aruba, Bonaire en Klein-Curaçao.

De verklaring van iemand als de bedoelde Commandant van de „Zeeland", die zelf geruimen tijd bij den hijdrographischen dienst werkzaam is geweest, zoowel in Nederland als in O. Indie, mag ongetwijfeld als waarborg gelden, dat in de onderlinge ligging van de eilanden Curaçao, Bonaire en Aruba geen fouten bestaan.

Men moet dus wel tot het besluit komen, dat klachten omtrent onjuisheid der kaarten te wijten zijn of aan het gebruik van verouderde kaarten, of wel dat zij geuit werden door schippers, die met hun schepen gestrand zijnde, trachtten zich op deze wijze vrij te pleiten.

Bij ervaring weten wij, dat de afdeeling hijdrographie van het Departement van Marine te 's Gravenhage niet alleen aan alle mededeelingen omtrent fouten of andere aangelegenheden betreffende de Nederlandsche zeekaarten de noodige aandacht schenkt, doch het zelfs op hoogen prijs stelt, indien belanghebbenden zich met deze mededeelingen tot haar wenden. Een vereischte is daarbij echter natuurlijk, dat men, wil een klacht onderzocht kunnen worden, moet aangeven op welke gronden vermeend wordt dat de kaart fout is. Met losse geruchten kan men zich, zooals van zelf spreekt, aan het Departement niet inlaten.

Zeevarende, zoowel marine-officieren als gezagvoerders ter koopvaardij, zijn naar onze meening verplicht, om zich bij het vinden van onjuistheden op de kaarten te wenden tot den chef der afdeeling hijdrographie. Losse beweringen, dat de kaarten niet deugen, en zonder dat men er officieel melding van maakt, kunnen slechts het resultaat hebben, dat onnoodig het vertrouwen in de zeekaarten geschokt wordt."

Roosenburg.

Luchtvaart.

We lezen in de Revue der Uitvindingen en Ontdekkingen het volgende over ankerplaatsen voor luchtschepen.

„We staan momenteel op het punt van het luchtschip een verkeersmiddel te maken. Doch nog vóór dit verkeer in werking treedt, zou men voor zijn veiligheid een evenzeer grondige als omvangrijke organisatie behooren te scheppen, zooals wij deze in het scheepvaart en treinenverkeer bezitten. In de eerste plaats zouden de vereischte havens en stations (ankerplaatsen) in be-

---

tend gevoel, liggend in de wijze, waarop ge gamma's afwerkt, niet weten op prijs te stellen, doch het moeten aanhooren en die evolutiën een marteling vinden. En zelfs wanneer men gladweg stukjes kan spelen of strijken, concerto's, ballades, liederen, impromptus, preludes, nocturnes, walsen, enz. kan reproduceeren zonder ze ál te zeer te havenen, dan nog moet men zich de ramen in de buurt niet vol met stille, genietende luisteraars denken. Ondank is nu eenmaal 's werelds loon en miskenning is het deel van aankomende artisten en artistieke aankomelingen.

Berust daarin en sluit de vensters, wanneer ge muziek fokt in dichtbevolkte stadswijken.

Mark Twain.

Een Engelsch Nieuwsblad weet van den onlangs overleden humorist Mark Twain, die zooals bekend met zijn burgerlijken naam Samuel Clemens heette, nog eenige merkwaardige bijzonderheden mee te deelen.

Reeds als kind onderscheidde hij zich bij alle gelegenheden door zijn bijzondere gevatheid. Een keer droeg hem zijn vader op, in den tuin een dicht met onkruid begroeid bloemperk te wieden. De kleine Sam nam eerst goed op, wat hem te doen stond en antwoordde toen heel schalks: „Vader, zou het niet veel eenvoudiger zijn, de bloemen tusschen het onkruid van het bloemperk te verwijderen."

Zonder twijfel behoorde Mark Twain tot de zeer sterke rookers, hij deed het toch met niet minder dan 40 sigaren per dag.

Dat was gedurende 20 jaar lang zijn dagelijksch quantum. Toen de doctoren hem slechts 4 sigaren per dag toestonden beteekende dat, zooals licht te begrijpen, voor hem een zeer groote penitentie. „Op 't gebied van rooken weet ik mij nog slechts in zooverre te beheerschen", zeide hij, „dat ik nooit meer dan één sigaar tegelijk aansteek; ook rook ik niet, wanneer ik slaap."

Een zijner kennissen, eene dame, zag hem eens toen hij nog verslaggever te San Francisco was en het niet te breed had, met een sigarenkistje onder den arm voor een winkelraam staan. Zij sprak hem aan en merkte op, dat zij hem slechts zelden zonder sigarenkistje onder den arm was tegengekomen, waarom zij zich ongerust maakte of hij niet te veel rookte. „Gij hebt het mis," was het antwoord, ik ben weer aan het verhuisen".

Toen zijn naam als humorist overal opgang begon te maken, bood hem een gelegenheidsdichter 5 dollar voor een 6-tal geestige zetten. Mark Twain maakte bezwaar op dat voorstel in te gaan, want, zeide hij, als men te weten komt dat *ik* 5 dollar op zak heb en als *gij* 6 uien aan den man weet te brengen, zal iedereen ons beiden verdenken er niet eerlijk aan gekomen te zijn.

In 1906 bezocht Mark Twain de Engelsche hoofdstad.

In een der bladen, dat aan het hoofd zijner kolommen de bijzonderheden van den dag vermeldde, stond bij toeval of opzettelijk achter elkaar te lezen: Aankomst van Mark Twain te Londen. De Ascotbeker gestolen. Natuurlijk dat de humorist dit niet over zijn kant kon laten gaan. Den volgenden dag verscheen in dat blad een artikeltje van Mark, waarin hij eerlijk verklaarde, niets van den gestolen beker te weten.

Eenige jaren geleden was in Europa het gerucht verspreid, dat Mark Twain zou zijn overleden.

Hij liet het bericht aanstonds tegenspreken door het opnieuw te plaatsen met dezelfde woorden, dit te onderteekenen met zijn eigen naam en als nota onder het bericht te schrijven de woorden: „sterk overdreven."

Huwelijksadvertentie.

Men schrijft aan de *N. R. Ct.*, dat de huwelijksadvertenties ook al niet nieuw zijn. In het *Tielsch Weekblad* van 26 Augustus 1850 vond men de volgende:

Een meisje, jong van jaren,
Met oogen hemelsblauw,
In alles wel ervaren,
Werd graag een jonge vrouw,
Op geld kan zij niet roemen,
Maar deugden heeft zij zat.
Op aanvraag 1) zal haar noemen
De drukker van dit blad.

1) mits franco.

Huwelijksadvertenties niet oud.

Dh. A. Oomkens schrijft aan de *Zw. Ct.*:

De berijmde huwelijksadvertentie uit het *Tielsch Wkbl.* is niet echt. Ze is een der proeven van J. J. A. Goeverneur, indertijd in de *Huisvriend* gegeven.

Anecdoten.

—Bij de douanen.

Beambte: Wat heeft u in deze koffers, mijnheer?

Reiziger: O, niets om aan te geven, slechts lijfgoed.

Beambte: En deze fleschen cognac dan? Is dat soms ook lijfgoed?

Reiziger: Wel natuurlijk. Dat zijn slaapmutsjes!

—De beste gelegenheid. Onderwijzer: „Zeg eens, Frits, wanneer moeten de appelen geplukt worden?"

Frits: „Als de hond aan den ketting ligt, meester."

—Deugden. Dame. „Maar deze piano heeft verscheidene toetsen, die geen geluid geven."

Heer. „Ja en zij heeft nog verscheidene andere goede eigenschappen."

—Landelijke rust. Zomergast. „Gebeurt hier wel eens wat bijzonders?"

Kastelein. „O ja, pas een jaar geleden is een luchtballon over 't dorp gekomen."

—Interessant. (Dame die van een mailboot in zee gevallen, maar gelukkig gered is):

„He, hoe interessant. Alle menschen aan boord praten over mij."

—Klein misverstand. 's Middags waren wij bij den „Koopman van Venetië", 's avonds hebben we „Oud-Heidelberg" gezien.

—„Ja, ja, er bestaan tegenwoordig geen afstanden meer."

schouwing moeten worden genomen. Het ontbreken van geëigende ankerplaatsen was wederom de oorzaak van het verlies van het trotsche passagierschip L. Z. VII.

Wat het onderwerp havens betreft, zal de eigenaardigheid van het luchtscheepvaartverkeer vermoedelijk drie verschillende categorieën hiervan noodzakelijk maken:

1o. Havens met halbouwconstructie — beantwoordend aan de spoorwegstations van groote steden — als uitgangs- en eindpunten van verkeersliniën en tot het onderbrengen, uitrusten en repareeren resp. vervolkomenen van luchtschepen.

2o. Stations voor tusschentijdsche landingen op daarvoor geëigende punten in de nabijheid van steden en buurtschappen.

3o. Stations voor landingen ingeval van nood op plaatsen, die een bijzonder groote bescherming tegen wind verleenen (b. v. dalkommen, door bosschen omgeven), zooveel mogelijk in de nabijheid van bewoonde oorden. Voor de tweede categorie komen deze halbouwconstructies niet in beschouwing, daar tusschentijdsche landingen in het algemeen slechts van korten duur zullen zijn. Doch zelfs een langer oponthoud, waartoe ongunstige winden, averij aan motor- of schroefbladen, het luchtschip kunnen dwingen, zal het overbrengen daarvan in een luchtschiphal niet per sé noodzakelijk maken, wanneer n.l. de ankerplaats van inrichtingen is voorzien, welke haar volkomen veiligheid zelfs bij den krachtigsten storm waarborgen.

Een ankerplaats voor een Zeppelin–luchtschip zou er ongeveer op de volgende wijze kunnen uitzien:

De verankering geschiedt door middel van een vaststaand en een bewegelijk anker. Het eerste in het midden van een zooveel mogelijk beschermende plek van circa 300 M. middellijn, het laatstgenoemde op ongeveer 80 M. van het midden verwijderd, bestaande uit een ijzeren, over een houten rail loopende rol, welke door een ankertros met het luchtschip wordt verbonden, dat op deze wijze aan het achtereinde — zonder hulp van menschen — vastgehouden en op automatische wijze in den wind wordt gesteld.

Om nu het luchtschip met zijn onderste gewelfd oppervlak zoo dicht mogelijk nabij den grond te brengen, worden onder de beide gondels twee ongeveer 2 meter diepe putten in den vorm van concentrische cylinders uitgegraven, waarin zij kunnen verdwijnen en zich in verband met de wisselende winden kunnen heen en weer bewegen. De onderste rand van de loopgang zal wegens den winddruk van boven op ongeveer ½ meter van den beganen bodem verwijderd gehouden en aan het achtereinde van eenige lederen zakken (met wol of spiraaldraden gevuld) voorzien moeten worden.

Ter beschutting tegen winden, welke van voren, zijwaarts en van onderen op het luchtschip inwerken, zal men het met een beschermingsomhulsel van zeildoek behooren te omgeven, dat iets benedenwaarts van de schroefbladen wordt aangebracht en aan haren ondersten rand door stangen van licht metaal vervaardigd, in overlangsche en dwarsche richting gespannen (stijfgemaakt) en met zandbakken bezwaard wordt. Terwijl het luchtschip nu op winden van voren en zijwaarts inwerkend, gemakkelijk reageert, worden windstooten, welke zich tusschen den aardbodem en de onderste welving van het ballonlichaam inwerken. tot een onmogelijkheid gemaakt. Zooals bekend gaf een dergelijke windstoot in vereeniging met andere ongelukkige omstandigheden aanleiding tot de catastrophe Z. II bij Limburg.

Om het stukscheuren der ankertrossen te verhinderen en een plotseling intredenden sterken luchtdruk te doen verzwakken, zal wellicht een viervoudige ankertros zich als nuttig doen kennen, welke over vier vlakgewelfde met spiraaldraad omsponnen beugels van veerstaal wordt aangebracht. De bufferachtige werking der stalen beugels zal niet alleen den sterken winddruk doen afnemen en verzwakken, doch ook de verbindingplaatsen van trossen met luchtschip en deszelfs geraamte tegen al te sterke schuddingen of trillingen vrijwaren.

De kosten, welke de bovenomschreven inrichtingen eener dergelijke ankerplaats met zich sleepen, zullen niet buiten verhouding staan met het buitengewoon gewichtige doel, dat zij sullen moeten vervullen".

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke berichten.
Het wapen van den nieuwen Bisschop.

Mgr. M. G. VUIJLSTEKE heeft zich een mooi, zinnebeeldig wapen gekozen. Het schild is doorsneden en aan het hoofd gedeeld. Het eerste kwartier is gegeerd van sabel en zilver waarop een gelelied kruis in paal van zilver en sabel; het tweede kwartier is van sinopel waarop het Lam Gods; het derde is van azuur waarop een schaal van goud, waarin rechts een olijftak en links een gewicht van zilver.

De wapenspreuk van Z. D. H. luidt: *In pace et æquitate*, dat is: In vrede en in rechtmatigheid."

Het wit en zwarte kruis op het in achten verdeelde zwarte en witte veld is het wapen der Dominikanen, uit wier orde Mgr. VUIJLSTEKE verheven werd tot de bisschoppelijke waardigheid. Het Lam Gods is ontleend aan het wapen van Puerto Rico, ter herinnering aan de geliefde Missie, waar Z. D. H. het laatst gearbeid heeft. Het sinopel, groen, is de kleur van den H. Jozef, evenals 't azuur, blauw, de kleur is der H. Maagd, onder wier beider bescherming Mgr. VUIJLSTEKE zijn bisschoppelijk bestuur geplaatst heeft. Het groote blauwe veld, dat de onderste helft van het schild bedekt, wijst op Curaçao, der Onbevlekte toegewijd, welke Missie gelijk de weegschaal met olijftak en gewicht aanduidt, de nieuwe Bisschop „In vrede en in rechtmatigheid" besturen wil.

Vicarius Provincialis.

Tot opvolger van Mgr. VUIJLSTEKE, als hoofd der Katholieke Missie op Puerto-Rico, werd benoemd de Hoog Eerw. Pater MARTINUS LUIJCKX, die ook op Curaçao geen onbekende is.

Welkom.

Zondagmorgen is met de *Prins Willem IV* de Weledelgestr. Zeergeleerde Heer Dr. C. A. ZEPPENFELDT, in gezelschap van zijn Echtgenoote, weder van verlof in de Kolonie teruggekeerd.

„El Progreso."

Deze geachte Collega is met zijn nummer van Woensdag ll. zijn 19den jaargang ingetreden.

Proficiat!

Koloniale Raad.

Verschenen is: het *Eindverslag* over de Verordening-Kamers van Koophandel en Nijverheid; Eindverslag over de Verordening ter uitvoering der Curaçaosche Mijnwet, en 't Voorloopig Verslag omtrent de Verordening tot vaststelling van een reglement op den aanleg en de exploitatie van tramwegen op Curaçao.

Eenige leden betwijfelden of de Pietermaaiweg overal zoo breed is, dat de ruimte buiten het ladingsprofiel, voor het vrije verkeer overblijvende, 4½ M. kan bedragen. Een lid vermeende, dat op sommige plaatsen de geheele breedte van dien weg niet eens 4½ M. bedraagt.

Algemeen echter had men bezwaar tegen den eisch, dat er een reserve–motorwagen aanwezig moet zijn.

Het gevolg van dien eisch zou toch geen ander zijn, dan dat de concessionaris een der wagens, waarover hij voor zijn bedrijf beschikt, als reserve–wagen zal afzonderen ten schade van het publiek, dat er belang bij heeft, dat een zoo groot mogelijk aantal wagens gelijktijdig in gebruik kunnen worden gesteld, waardoor in de drukke morgen– en avonduren en op Zon- en feestdagen meer dan het bij artikel 34 bepaalde minimum aantal ritten per uur worden gemaakt.

Men drong daarom ernstig bij het Bestuur aan op wijziging van den bij dit artikel gestelden eisch en wel in dien zin, dat alleen gevorderd zal worden, dat er minstens twee motorwagens in dienstvaardigen toestand aanwezig moeten zijn.

De concessionaris, in wiens belang het toch in de eerste plaats is op drukke dagen en uren zooveel mogelijk te doen rijden, zal wel, door den sterken prikkel van eigen belang gedreven, er voor zorg dragen, dat opkomende gebreken aan de wagens zoo spoedig mogelijk worden hersteld.

Kamer van Koophandel.

—Met bijzonder genoegen vernemen wij, dat de Kamer van Koophandel en Nijverheid alhier, in haar lofwaardig streven, om den handel in Curaçaosche gevlochten hoeden te bevorderen en de moeilijkheden te voorkomen, die zich in den laatsten tijd bij het invoeren daarvan in de V. S. voordoen, in overleg met het Bestuur der kolonie, besloten heeft, eene commissie te vormen, die certificaten zal afgeven van de marktprijzen der aldaar in te voeren hoeden, volgens de haar overgelegde monsters.

Door dit, niet alleen onzen handel, maar ook de gansche bevolking ten goede komend besluit, heeft genoemde Kamer zich zeer zeker verdienstelijk gemaakt.

De Vrijmoedige.

Nieuwe vuurtoren.

Wij vernemen ook, dat in de jongste vergadering van de Kamer van Koophandel besloten werd den Gouverneur in overweging te geven de totstandbrenging van een vuurtoren op de Noordwestpunt van dit eiland te bevorderen, aangezien de Kamer ingelicht is, dat de koopvaardijkapiteins veelal klagen over het gemis van een licht ter plaatse.

De Cur. Cour.

Promotie mogelijk.

—Men deelt aan de *Tijd* mede, dat de Minister van Oorlog heeft bepaald, dat militairen, die bij eenig korps als adspirant–onderofficier zijn in dienst getreden en aan de eischen van geschiktheid voor den rang van sergeant hebben voldaan, daartoe kunnen worden bevorderd, ook al mocht daardoor het voor zoodanig korps organiek vastgesteld aantal sergeanten overschreden worden.

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

167 ratten

150 muizen.

Kokosnoten.

De „West India Committee Circular" zegt dat de waarde van de copra tot £ 24 per ton gestegen is te Sydney, Australië. Dit, zegt een correspondent van de Times of Ceylon, is toe te schrijven aan het feit dat groote hoeveelheden van de fijnste boter thans van copra gemaakt wordt. Een firma in Frankrijk verwerkt alleen reeds per week 1000 ton. De boter is zoo uitmuntend, dat men ze boven de beste koeboter prefereert.

Zij wordt zeer veel gebruikt door het Duitsche en andere Vastelandslegers. Een correspondent in Fiji schrijft, dat, toen hij een jaar geleden zijn boomen plantte, hij zijn voordeelen baseerde op een verkoopprijs van £ 7 per ton. Hieruit blijkt dat er in kokosnoten geld zit, zooals Sr. West Ridgeway zoo herhaaldelijk in oude dagen aantoonde.

Het is wel de moeite waard dat er door groote en kleine planters wat meer aandacht worde geschonken aan dezen tak van landbouw.

Prinses Juliana.

Het interkoloniaal stoombootje nadert zijn voltooiing Kapitein P. C. DE GRAAF werd door de Directie der K. W. I. M. aangezegd zich beschikbaar te houden om de Prinses hierheen te leiden.

Zooals men weet moet de boot in deze maand September worden afgeleverd, wordt dan geverfd, gemeubeld en opgetuigd en kan tegen einde November hier worden verwacht.

Het Koninginnefeest op Aruba.

Te Oranjestad is de verjaring van Hare Majesteit dit jaar weder met opgewektheid gevierd. De feestcommissie had voor een mooi program gezorgd. Heel verstandig begon het feest met eerst een versnapering uit te deelen aan de kinderen der Openbare en Bijzondere scholen. Daarna was het eerste nummer Sprietloopen boven water, vervolgens wedstrijd van zeilbooten, toen driebeenige wedstrijd, in een wagen naar geld steken, geblinddoekt naar een ei slaan, wedstrijd op ezels en ten slotte ringsteken te paard.

Bravo! voor onze Marine!

In een schietwedstrijd te Buenos Aires, waaraan 6 ploegen van 10 man van de oorlogsschepen der verschillende natiën deel namen, behaalde de Argentinische ploeg den eersten, die van Hr. Ms. *Utrecht* den tweeden prijs, met 140 punten boven den derden prijs, aan Italië toegekend.

Het Ned. Zeewezen.

Nieuwe beeldenaar van 's Rijks Munten.

Reeds een paar jaar geleden maakte de toenmalige muntmeester van 's Rijks Munt den minister opmerkzaam, dat, tengevolge van een fout, begaan bij het maken (te Parijs) van de origineele poincoenen en matrijzen–poincoen naar het modelé van Pander, het stempelmateriaal bij 's Rijks munt langzamerhand in een onvoldoenden toestand geraakte. Met machtiging van H. M de Koningin werd daarop order gegeven om over te gaan tot het ontwerpen van een nieuwen beeldenaar, waarbij dan tevens voor de keerzijde der munten een nieuwe stempel kon worden gemaakt.

De zaak ondervond eenige vertraging door de bestuurswisseling aan de Munt en voorts doordat H. M. de Koningin in 1909 niet kon worden lastig gevallen met het verzoek voor de laatste afwerking van het ontwerp eenige oogenblikken te poseeren. Thans zijn echter de stempels gereed en door Hare Majesteit goedgekeurd en zullen er eerstdaags munten in omloop worden gebracht met den nieuwen beeldenaar. De eerste munten daarmede vervaardigd, zijn halve guldens voor Indië; daarna zullen er Nederlandsche kwartjes en dubbeltjes, waaraan groote behoefte is, mede worden geslagen, terwijl vermoedelijk eerst in den aanvang van 1911 guldens met den nieuwen beeldenaar in omloop komen. De nieuwe munt wijkt in zooverre van de oude af, dat de beeltenis van Hare Majesteit de Koningin niet slechts het hoofd, doch evenals op de postzegels ook een gedeelte van de buste in hermelijnen mantel te zien geeft (hetgeen wellicht meer in overeenstemming is met de wet die van „borstbeeld" spreekt.)

De munten zijn voorts voorzien van een breederen rand — evenals de stuiver reeds heeft — waardoor de beeldenaar en het opschrift op de achterzijde bij het gebruik minder spoedig onduidelijk zullen worden. Wat overigens het opschrift op de achterzijde betreft, dit wordt aanmerkelijk duidelijker aangebracht dan op de bestaande kwartjes en dubbeltjes.

Het ontwerp van den beeldenaar en de stempels zijn vervaardigd door Dh. J. C. Wienecke, stempelsnijder, chef van de afdeeling stempel- en medaillefabricage, bij 's Rijks Munt.

Nog deelt men ons mede, dat aan de Munt proefnemingen worden gedaan omtrent een nieuw model nikkelen stuiver.

De Nieuwe Courant.

De verplaatsing van den kerktoren te Bocholt.

Omtrent de verplaatsing van den kerktoren te Bocholt (België) deelt de *Vlaamsche Gazet* het volgende mede:

Bocholt heeft in de afgeloopen week bezoek ontvangen van duizenden vreemdelingen, van heinde en verre gekomen om de hoogst belangwekkende werken der verplaatsing van den kerktoren bij te wonen.

De kerk van Bocholt is een schoongebouw, dagteekent uit de veertiende eeuw, en is gerangschikt in de derde reeks der te behouden monumenten.

De provincieraad van Limburg, vergezeld van volksvertegenwoordigers, senators, hooge ambtenaars en andere notabiliteiten der provincie, is verleden Maandag de werken gaan bezichtingen. Na een ontvangst ten stadhuize van het lieve stadje Bree, vertrokken de overheden per auto's en koetsen naar Bocholt, welke gemeente een uur verder noordwaarts gelegen is. Het weder was prachtig en de reis heel aangenaam. Te Bocholt waren al de huizen en zelfs de kerk bevlagd.

Vreugdeschoten weergalmden, terwijl de klokken luidden uit al haar macht. De schoolkinderen zongen de Brabançonne en aan den voet van den toren, op de plaats zelve waar hij weldra zal komen te staan, werden redevoeringen uitgesproken.

De toren werd voorlaatsten Maandag twee centimeter opgeheven en letterlijk van zijn grondvesten gerukt bij middel van drie honderd kattekoppen. De horizontale beweging is Donderdag ll. begonnen. Zij werd ins-

gelijks voortgebracht bij middel van kattekoppen, vastgemaakt in dikke eiken balken die de beweging aan den toren overbrengen. Deze laatste glijdt op stalen rollen, geplaatst op vier dubbele banen van vijf aaneengesloten sporen. Zoo dikwijls de toezichter fluit, laten de werklieden, bij middel van een hefboom, den kattekop het vierde van een draai maken en de outzaglijke massa gaat dan 2½ millimeter vooruit. Den volgenden Donderdag werd de toren 0.10 m. vooruitgeschoven. Vrijdag 0 m. 43 en Zaterdag 1 m. 03. Verleden Maandag nu, in bijwezen der provinciale raadsleden, was de voortgang 0 m. 17.

De verplaatsing werd Vrijdag voltrokken. Zij is zonder incident afgeloopen. Men had er reeds Donderdag kunnen mee gedaan krijgen, maar de pastoor, die het verruftig gedacht opvatte een inkomgeld te eischen van al de bezoekers, alsook de inwoners der gemeente, voor dewelke dit heen- en weergaan van vreemdelingen een zeldzame gelegenheid om geld te winnen bood, wenschten dat de werken niet te spoedig een einde namen.

De toren is 20 Meter verplaatst, zoodat de kerk nu langer gemaakt kan worden en toch de toren behouden blijft.

Buitenland.

Japan en Korea.

De annexatie van Korea is het toppunt van Japan's lang gevolgde politiek. Ondanks zijn plechtige verzekering, herhaalde malen aan de wereld gedaan, dat zijn eenig doel was Korea's onafhankelijkheid ongeschonden te bewaren, veegt het thans Korea van de Kaart, om aan zijn zucht een vasteland-mogendheid in plaats van een eilandelijke te worden, te voldoen.

Twintig jaar lang waren Japan's pogingen daarop gericht. De oorlogen met China en Rusland, die honderden miljoenen verslonden en het leven kostten aan ontelbare duizenden, hadden geen ander doel, China besat de Souvereiniteit over Korea, van onschatbare waarde om zijn mijnen, maar meer nog om zijn strategische positie op het vasteland van Azië. Japan vond een voorwendsel om te beweren dat China in Korea vijandige gevoelens wekte tegen het bestuur van den Mikado. De gewone onderhandelingen waren slechts een voorspel van den ooriog, die ten gevolge had dat China zijn recht van tusschenkomst in de zaken van Korea verloor en Rusland op het tooneel verscheen. Japan zag duidelijk dat Rusland's oog op Korea gevestigd was, om zich door Manchoerije heen tot den stillen Oceaan uit te strekken. Daarom wilde het vóór zijn.

De interventie der mogendheden in 1895 hield echter zijn vooruitgang tegen door Rusland in Liaotung te installeeren. Nu moest Rusland eruit, hoe dan ook. Einde 1903 kwam 't tot een uitbarsting. Japan vroeg Rusland zijn troepen uit Manchoerije terugtetrekken. Rusland weigerde en lange onderhandelingen volgden, waarbij Japan aanbood zich geheel uit Manchoerije terug te trekken, als Rusland het deed uit Korea. Toen er uit Petersburg geen antwoord kwam, zond de Mikado zijn vloot, die de haven van Chemulpo binnen viel en er twee Russische oorlogschepen buiten gevecht stelde.

De oorlog was begonnen. De Japansche minister te Seoul, die de hooge belangrijkheid zag van Korea uit strategisch oogpunt, dwong den Keizer van Korea een overeenkomst te teekenen, waarbij Japan tijdelijk de militaire contrôle kreeg over het land.

De vredesconferentie te Portsmouth bracht voor de Koreanen geen verbetering en praktisch was het met Korea's onafhankelijkheid gedaan. Langzamerhand heeft Japan zich van de verschillende takken van bestuur meester gemaakt en ten slotte voor goed een einde gemaakt aan Korea, als zelfstandig volk.

De amerikanen en Europeanen, die Korea bestudeerd hebben, verklaren dat de Koreanen nauwer verwant zijn met het blanke ras dan met de Japanners of Chinezen. De ethnologen schrijven dit feit toe aan de sterke vermenging met blank bloed in vroeger dagen. Wat de reden er ook van zij, zeker is het dat de blanken in Corea de inboorlingen beter begrijpen en inniger er mee verbonden zijn dan de Japanners, en dat het christelijk geloof in Korea een veel grooter vaart genomen heeft dan in eenig ander deel van het Oosten, behalve de Filippijnen, waar de Spanjaarden de massa van het volk gekerstend hebben. De Japanners zoeken achter al het werken der missionarissen politiek.

En daarom werpen zij op de Amerikaansche zendelingen de schuld dat hun pogingen om vasten voet in Korea te krijgen, zoolang gefaald hebben.

Men verwacht dat de nieuwe Resident generaal strenge maatregelen zal nemen tegen de zendelingen „kwaal". Hij zal er op aandringen dat er voortaan niet meer gepreekt worde over de gelijkheid der menschen, de algemeene broederliefde en dergelijke „verderfelijke leerstellingen."

OOSTENRIJK.

Keizer Frans Jozef.

Op 18 Augustus, ll. is de Keizer van Oostenrijk 80 jaar geworden.

In alle Oostenrijksche landen is de verjaardag van den grijzen souverein met bizonderen luister gevierd. Maar ook buiten de grenzen der Monarchie wendde men zich op dien dag naar Weenen met een gelukwensch of een huldegroet aan den man, die op zulk een rijk en veelbewogen leven kan terugzien.

Van alle wereldlijke vorsten geniet Frans Jozef zeker wel het hoogste prestige. Niet slechts, dat de kroon van den eerbiedwaardigen ouderdom hem siert, niet slechts, dat hij kan wijzen op een regeeringsduur, welke slechts bij hooge uitzondering voorkomt, maar de moeilijkheden, waarmee hij heeft te kampen gehad, de wederwaardigheden, die hem troffen en met mannenmoed door hem gedragen werden, hebben zijn historische figuur op een voetstuk geplaatst waar zij de bewondering wekt van den vreemdeling, de innige gehechtheid en grenzelooze toewijding van den onderdaan.

Een onverbrekelijke band heeft de meer dan zestigjarige regeering des keizers geschapen tusschen hem en zijn volk. De souverein spaarde zich-zelf nooit. Hij gaf zich geheel, naar de volle maat zijner krachten. Hij ging op in de hooge, maar tevens zoo zware en verantwoordelijke taak, die hem op de schouders was gelegd. En zoo vloeide zijn leven met dat van de Natie ineen, werd zijn leed het hare, werd haar vreugde de zijne. Het aan wisselvalligheden zoo bonte en dikwerf ook zoo schokkende leven bracht beiden steeds nauwer tot elkaar.

Frans Jozef is inderdaad reeds bij zijn leven een historische figuur geworden. Van buitengewone beteekenis waren vooral de eerste tientallen jaren zijner regeering. De kaart van Europa werd toen niet onbelangrijk gewijzigd, en niet slechts de politieke verhoudingen van ons werelddeel, ook het sociale leven, de toestanden op economisch gebied, de denkbeelden omtrent allerlei vraagstukken ondergingen een ingrijpende verandering. Men kan zich bijna niet voorstellen, dat de feesteling van heden reeds op den troon zat in het revolutie jaar 1848, dat het bewind van den Franschen burger-koning Louis Philippe omverwierp en aan Metternich's vrijwel onbeperkte macht een einde maakte; in het jaar 48, toen Bismarck nog een onbekende was in Europa, Pius IX nog pas twee jaren tevoren den pauselijken troon had bestegen, de Kerkelijke Staat nog bestond in zijn oude gedaante, het tweede Keizerrijk der Franschen nog komen moest, de Krim-oorlog — om over zoovele andere bloedige gebeurtenissen te zwijgen — nog behoorde tot de dingen van... de toekomst! En denk daarbij aan de toestanden van dien tijd, aan het verschil tusschen verkeersmiddelen, industrie, verlichting, wetenschap en kunst van toen en nu! Welk afstanden zijn, sinds Frans Jozef als achttien jarige jongeling de regeering aanvaardde, doorloopen, en bij hoeveel evenementen, die het internationale leven beroerden, was hij een der hoofdpersonen!

Aan moeilijkheden heeft het hem waarlijk niet ontbroken. Reeds terstond werd hij er middenin geplaatst. Zijn tijd om de keizerskroon te dragen was in het revolutie-jaar eigenlijk nog volstrekt niet gekomen. Maar zijn oom, de regeerende souverein, legde de kroon neer, welke hem te zwaar ging drukken, en zijn vader, die had moeten opvolgen, wees haar af. Onzeker was de toestand, gevaren dreigden van binnen en van buiten, en het zwaard moest zonder dralen uit de scheede worden getrokken. De revolutie was ook naar de Oostenrijksche bezittingen in Italië overgeslagen en kort daarop verhief zich mede in Hongarije de vaan van verzet tegen het centraal gezag te Weenen. De eerste jaren van Frans Jozef's regeering waren van bloedigen strijd, waarbij de opstand der Hongaren slechts met vreemde hulp kon worden onderdrukt. En nog geen tien jaren later lichtte opnieuw de oorlogsfakkel. Oostenrijk werd door toedoen van Napoleon III grootendeels verdrongen uit zijn Italiaansche bezittingen, om eenige jaren later tegenover Pruisen nieuwe nederlagen te lijden en niet slechts bijna alles, wat het nog restte van zijn gebied in Italië, maar bovendien de hegemonie in Duitschland te verliezen. Tezelfder tijd waren ook weer nieuwe geschillen met Hongarije en andere volken in de oude Monarchie gerezen, die slechts met veel moeite geslecht konden worden. Al zijn beleid, geheel zijn prestige had de reeds zoo zwaar beproefde souverein noodig, om den vrede en de eenheid te bewaren tusschen de zestien nationaliteiten, waaruit de bevolking van het keizerrijk is samengesteld. En dat hij daarin tot op dezen dag slaagde, dat hij bij al zijn concessies en tegemoetkomingen tóch den gemeenschappelijken band wist te bewaren, bewijst niet slechts, welk een kracht ten goede van de Kroon kan uitgaan voor een land, maar tevens hoe groot het aanzien en hoe vruchtbaar en nauwgezet de plichtsbetrachting van keizer Frans Jozef is geweest. Dat de monarch daarbij menigmaal zijn hart geweld heeft moeten aandoen en eigen voorkeur en neiging opofferen aan de onverbiddellijke eischen der politiek, staat wel vast. Een bondgenootschap als dat met Italië, kan door hem slechts zijn aanvaard onder den drang der omstandigheden, in 't belang van den vrede en van zijn volk. De wisselvalligheden der staatkunde zijn vele en dikwerf verrassend. Wie heden vijandig *tegenover* elkander staan, gaan morgen soms *naast* elkaar ter bestrijding van een derde. Ook in de binnenlandsche politiek zal de souverein, ter voorkoming van erger, zich wel meer dan eens hebben neergelegd bij besluiten of wettelijke maatregelen, welke hem als geloovig katholiek niet welgevallig konden zijn.

Maar op één punt bleef hij, ten spijt van alle pogingen, onwrikbaar: nimmer zette hij den voet te Rome, nadat deze stad aan den Paus was ontweldigd. Hij trotseerde de verbittering der Italianissimi en de felheid van het anti-clericalisme in gansch Europa. Het bezoek, door den koning van Italie te Weenen gebracht en dat men in het Quirinaal wenschte beantwoord te zien, bleef zonder gevolgen.

Trouwens, ook in ander opzicht deed de Keizer zich kennen als trouw zoon der Kerk en handhaafde hij de katholieke tradities van zijn Huis en van zijn land. Bij de Sacramentsprocessie te Weenen ziet men hem gaan achter het Allerheiligste, als de geringste zijner onderdanen; en toen Leo XIII z.g. zijn Encycliek over de Christelijke inrichting der Staten in de wereld zond, was Frans Jozef een der eersten, om den Paus openlijk voor dit gedenkwaardig document te huldigen en te danken.

Zijn christelijke gezindheid en levensbeschouwing toonde de Keizer ook door de berusting, waarmee hij de vreeselijke slagen droeg, welke hem in zijn huiselijk leven troffen. Men kent de schokkende omstandigheden, waaronder hij twintig jaren geleden zijn eenigen zoon verloor. Men weet evenzeer hoe tragisch nog geen tien jaren later het uiteinde was zijner gemalin. Geheel de beschaafde wereld heeft het snerpende leed van den grijzen vorst meegevoeld, en de bewondering nam toe, naarmate het lijden zijn figuur eerbiedwaardiger maakte, de zelfbeheersching en de veerkracht, waarmede hij alles droeg, hem als met een stralenkrans omgaf. Van schitterende geestesgaven moge hij dan niet hebben blijk gegeven, hij toonde toch een buitengewoon man te zijn, die ondanks den last van tachtig jaren, nog een groote kracht is voor zijn volk, het middenpunt vormt der nationale eenheid, en aan groot en klein, in binnen- en buitenland het verheffende voorbeeld geeft van onverdroten werkzaamheid en nauwgezette plichtsbetrachting.

Reeds een halve eeuw is heengegaan sinds de tweede keizer der Franschen, op Oostenrijk doelende, het overmoedige woord sprak: „On ne s'allie pas avec un cadavre" Weinige jaren later stortte de troon der Napoleons in en Frankrijk daalde en daalt gestadig in de rij der groote mogendheden. Oostenrijk daarentegen bestaat niet alleen nog, maar is onder de regeering van zijn volhardenden souverein langzamerhand de slagen te boven gekomen, die het hebben getroffen, zoodat het een steeds toenemend aanzien geniet en als een der bolwerken van den vrede mag worden beschouwd. Zonder de Donau-monarchie zou het Europeesche evenwicht op bedenkelijke wijze verbroken zijn. En zonder Frans Jozef zou de Monarchie zeer waarschijnlijk niet zijn geworden, wat zij thans is, zou twee jaren geleden, tijdens de Balkan-crisis, de oorlog wel onvermijdelijk zijn geworden.

Met de zegenbeden, welke de Oostenrijkers heden hun hoogen gebieder toezenden, kunnen daarom ook buitenlanders instemmen; en het is met ontroering, dat zij zullen luisteren naar het lied, in dagen van zware beproeving door Joseph Haydn voor een van 's keizers voorvaderen in tonen gedicht: „Gott erhalte Franz, den Kaiser..."

Het Centrum.

ITALIË

De Romeinsche correspondent der *N.Rott. Crt.* schrijft in zijn blad artikelen over Cavour, wiens eeuwfeest het dit jaar en speciaal deze maand is.

De Italiaansche staatsman zag namelijk den 10den Augustus van het jaar 1810 het eerste levenlicht.

Ongetwijfeld is Cavour de man geweest, die het ruimste aandeel heeft gehad in de machtsuitbreiding van Piëmont over geheel het schiereiland der Alpen.

Behendig en sluw zijn doel nastrevend met alle middelen, kon hij bij zijn vroegtijdigen dood in 1861 zijn werk reeds bijna als voltooid beschouwen.

Maar de omstandigheden waren hem ook bizonder gunstig geweest, zoowel wat de politieke onbekwaamheid en kortzichtigheid van de meeste zijner tegenstanders, als de krachtdadige hulp van het buitenland betreft.

Zonder die hulp zou hij niet zijn geslaagd; hoewel het feit alleen, dat hij zich die te verzekeren wist, getuigt van zijn diplomatieke gaven, waarbij hij echter geen scrupules kende.

En al bereikte hij veel, al was zijn succes in materieelen zin genomen groot, toch draagt zijn arbeid de kenmerken van een *vice d'origine.*

De eerbiediging van het Recht ontbrak eraan, de revolutie-geest overheerschte, het welslagen onverschillig hoe — was álles, en de gouden bergen, welke den Italianen werden voorgespiegeld, zijn nimmer bereikt.

Het is dan ook wel merkwaardig, dat Cavour's eeuwfeest zoo weinig geestdrift heeft gewerkt.

De medewerger der *N. R. Ct.*, die den staatsman zijn hulde niet onthoudt, is erdoor ontsticht, waar hij moet erkennen:

„In Rome ging de dag — tot groote verontwaardiging der pers — heel lauw voorbij. Er was een gebruikelijke gasilluminatie, men werd 's morgens wakker van een paar onnoozele kanonschoten. Het feestprogramma gaf als eerste nummer, dat de vlag op het Capitool gehesch en zou worden, als laatste, dat de portier van dat capitool zijn Zondagsche pak zou aantrekken. Wat daar tusschen lag, was van hetzelfde onbenullige genre."

Dat slechts de pers „verontwaardig" was, is teekenend.

Door het volk is Cavour blijkbaar reeds vergeten. Nog geen halve eeuw na zijn dood wordt zijn geboortedag „gevierd" met onbenulligheden!

En wat Garibaldi betreft, den befaamden houwdegen en avonturier, die beurtelings Cavour's handlanger en tegenstander was, schrijft de medewerker der *N. R. Ct.*: „Wie het tot pose geneigde, zelf ingenomen en kortzichtige wezen van Garibaldi uit al de bladzijden van diens auto-biografie heeft gevoeld, begrijpt, hoe hij zich tegen de macht van een Cavour verzetten moest."

Zoo is de aureool, welke de hoofden der Italiaansche revolutie-helden omgaf, reeds danig verbleekt.

De historie houdt onvermiddellijk gericht.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

Drukker:

B. L. BOGAERS.